

Pracovník zakázkové a měřenkové výroby oděvů (kód: 31-057-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání:	Oděvní technik
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě	4
Přijímání zakázek a měřenek na výrobu oděvů	4
Konstruování střihů dílů a součástí oděvů	3
Modelování a úpravy základních střihů oděvů	4
Zkoušení oděvů na postavě a označení vad padnutí	4
Kontrola kvality při zhotovování oděvů	3
Předávání zakázek a měřenek ve výrobě oděvů zákazníkům	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.12.2015 do: 14.03.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní normy (normy kvality, ISO normy), vyjmenovat technické podmínky pro oddělování, vyztužování a spojování (zásady pro referenční linie, pro návaznost a souměrnost vzoru, pro šířky švových a koncových záložek, požadavky na kvalitu stehů), uvést velikostní systémy oděvních výrobků, uvést požadavky na značení výrobků	Ústní ověření
b) Pracovat s technologickou a konstrukční dokumentací pro konkrétní výrobek (popsat podle technického nákresu výrobek, rozlišit dle technického popisu jednotlivé detaily výrobku, stanovit z konstrukční dokumentace parametry, analyzovat technické podklady zákazníka, stanovit z technických podkladů požadavky na adjustaci)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Přijímání zakázek a měrenek na výrobu oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Oslovit zákazníka, zjistit jeho požadavky, doporučit vhodný střih oděvu pro danou postavu a účel použití oděvu (tvar, členění, délka, funkční a zdobné prvky) a podle módních trendů, poradit zákazníkovi při volbě modelu z nabídky firmy (výběr z fiktivního katalogu modelů)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyhotovit na zakázkový list technický popis a technický nákres (siluetu a členění oděvu – pohled na přední a zadní díl, detaily, popřípadě vnitřní vypracování) konkrétního oděvu podle požadavku zákazníka, vyznačit úpravy a odchylky od katalogového modelu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Změřit základní, pomocné a případně kontrolní tělesné rozměry na postavě zákazníka potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu (použít krejčovské měřidlo, při měření dodržet obvyklé pořadí měření a zásady měření tělesných rozměrů)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zapsat jednotlivé tělesné rozměry zákazníka (používat obvyklé názvy a zkratky základních tělesných rozměrů), označit anomálie	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Poradit zákazníkovi při volbě materiálu z nabídky firmy (výběr z fiktivního katalogu materiálů), posoudit vhodnost použití materiálu zákazníka (zkontrolovat kvalitu, posoudit charakter materiálu), zaevidovat materiál do zakázkového listu (druh materiálu z katalogu, změřit délku a šíři materiálu zákazníka)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Stanovit předběžnou cenu zakázky (podle fiktivního ceníku firmy), dojednat se zákazníkem termín dokončení zakázky, doplnit další důležité údaje do zakázkového listu (jméno, kontakt na zákazníka, předběžnou cenu, zálohu, termín dokončení zakázky)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Konstruování stříhů dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pomůcky pro konstrukci stříhů oděvů	Praktické předvedení
b) Provést konstrukční výpočty potřebné pro konstrukci konkrétního oděvu (využít zjištěné tělesné rozměry)	Praktické předvedení
c) Zhotovit konstrukční síť a zakreslit jednotlivé části základního stříhu konkrétního oděvu (použít obecně používanou metodiku konstrukce stříhu)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Modelování a úpravy základních stříhů oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést úpravu vystupňovaného stříhu konkrétního oděvu (vybrat stříh ve vhodné velikosti pro měřenku, upravit dle zjištěných tělesných rozměrů, upravit dle anomálií postavy)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést modelovou úpravu základního stříhu konkrétního oděvu na zakázku (dle zvolené fazony)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vykreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (záševky, kapsy), porovnat stříh s technickým nákresem a popisem ze zakázkového listu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vytvořit stříhové šablony dílů – přidat patřičné šířky na švové a koncové záložky, vytvořit potřebné dílenské šablony	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zkoušení oděvů na postavě a označení vad padnutí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zkoušku rozpracovaného oděvu, označit potřebné úpravy a změny (křídou, špendlíky), dodržovat obecně používané zásady pro zkoušení oděvů (sledovat celkový tvar a padnutí oděvu, umístění členicích švů, osy jednotlivých dílů, přiléhavost a přiměřenou volnost v obvodových partiích, šíři, délkové míry, vzhled každé jednotlivé součásti)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Snažit se vyhovět přáním a připomínkám zákazníka, posoudit, zda členicí švy a ozdobné detaily oděvu odpovídají estetickým a funkčním požadavkům podle typu postavy zákazníka	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit způsoby odstraňování vad padnutí oděvu a provádění úprav pro odchylky těla	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat konkrétní oděv před zkouškou (zkontrolovat, zda členicí švy a jednotlivé detaily oděvu odpovídají technickému nákresu a technickému popisu, přeměřit oděv a srovnat s naměřenými hodnotami)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu jednotlivých operací (posoudit, zda oděv odpovídá požadavkům na kvalitu šití a žehlení)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést celkovou kontrolu hotového výrobku – posoudit, zda oděv odpovídá technickému nákresu a technickému popisu, požadavkům na kvalitu šití a žehlení – nebo vysvětlit postup provádění výstupní kontroly	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Předávání zakázek a měřenek ve výrobě oděvů zákazníkům

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat výslednou kalkulaci – vypočítat cenu zakázkového výrobku podle skutečných nákladů (informace čerpat z fiktivního ceníku firmy)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat hlavní míry měřenky, zkontrolovat hotový zakázkový výrobek na postavě zákazníka, posoudit, zda výrobek odpovídá požadavkům zákazníka a požadavkům na kvalitu a adjustaci	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předat hotový zakázkový výrobek zákazníkovi, informovat o způsobu ošetřování výrobku, vyplnit pokladní doklad	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence sestaveny v dílčí procesy (v logické návaznosti jednotlivých činností) – uchazeči je zadáno řešit modelové situace pro konkrétní zakázku (přijmout zakázku včetně poradenství v oblasti materiálové a stříhové, provést kontrolu vad a zkoušku padnutí oděvu, předat zakázku), dále je uchazeči zadáno zhotovit stříh konkrétních oděvů (dámských nebo pánských kalhot a buď podšitého saka nebo podšitého pláště) na konkrétní postavu jako činnost v přípravě zakázkové výroby a dále provést úpravu vystupňovaného stříhu konkrétního oděvu (upravit podle odchylky tělesného růstu) jako činnost v přípravě měřenkové výroby firmy.

Kalhoty budou mít pasový límec (u dámských kalhot z vrchového materiálu, u pánských s podšívkovým spodním límcem), s 6 poutky, budou mít podkrytový rozparek zapínaný na zdrhovadlo, klínové boční kapsy a jednu zadní kapsu s výpustkovou lištou. Trupové výrobky (sako nebo plášť) budou celopodšité, s fazonou a límcem se stojáčkem (u pánského saka spodní límec z plsti), zapínané na knoflíky, přední díly budou mít 2 vnější prostřížené kapsy (u pánského saka navíc 1 lištová náprsní kapsa), v podšívce budou dvě dvouvýpustkové kapsy, zadní díl bude vypracován se středovým švem a nákrýtovým rozparkem, rukávy budou hlavicové dvoušvové, v ramenou budou ramenní výztuže. Další detaily jsou volitelné.

Uchazeč si ke zkoušce připraví a přinese psací a kreslicí potřeby.

Uchazeč si zvolí kalhoty a buď sako, nebo plášť, zvolí si dámský nebo pánský typ saka nebo pláště, dále zvolí konkrétní podobu (fazonu), přičemž musí respektovat výše uvedené požadavky a možnosti strojového vybavení autorizované osoby. Informaci o zvoleném oděvu a fazoně sdělí uchazeč autorizované osobě před zkouškou.

Autorizovaná osoba připraví základní stříhy (kalhot, saka a pláště, vystupňované do jednotlivých velikostí) pro měřenkové úpravy a nabídku rozpracovaných a hotových oděvů (tj. minimálně kalhoty, sako a plášť) pro modelové situace zkoušení výrobku a kontrola kvality. Dále autorizovaná osoba zajistí ke zkoušce přítomnost osoby, na kterou bude zhotovován stříh (a také rozpracované výrobky budou odpovídat její velikosti).

Autorizovaná osoba také zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou; o formě seznámení uchazeče s přehledem doporučené literatury rozhoduje autorizovaná osoba.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na výsledek vykonávané činnosti, tak na způsob předvedení činnosti. Praktické předvedení spočívá ve skutečném provedení reálné činnosti nebo simulaci ústní komunikace, v písemném nebo grafickém záznamu apod. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba se zaměřit na celkový přístup k zákazníkovi, vhodnost výběru modelu a materiálů, na správnost vypracování konstrukční dokumentace (na proporcionalitu, přesnost měř, zapracování detailů apod.) Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *krejčí* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvních oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvních oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvních oborech, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- d) Profesionální kvalifikace 31-057-M Pracovník zakázkové a měřenkové výroby oděvů nebo 31-050-M Oděvní technik konstruktér a modelář nebo 31-043-M Oděvní technik střihač + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici učebnu nebo krejčovskou dílnu (modelárnu) umožňující ověření všech kompetencí, tzn. vybavenou pro podmínky konstruování dílů a součástí oděvů, a mít k dispozici minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Pracoviště příjmu zakázky (stůl, fiktivní katalog pro výběr materiálu z nabídky firmy, fiktivní katalog pro výběr modelu z nabídky firmy, fiktivní ceník firmy, formuláře zakázkových listů, psací potřeby), krejčovský metr
- Pracoviště se základním vybavením pro konstruování oděvů (stůl minimální délky 1,5 m, kreslicí pomůcky a rýsovací pomůcky, kalkulačka), materiál pro zhotovení stříhů a šablon (stříhový a šablonový papír), pro konstrukci stříhů je možné použít i počítačovou jednotku s grafickým programem
- Stříhovou dokumentaci (základní stříhy kalhot, saka a pláště, vystupňované do jednotlivých velikostí), nákresy nebo fotografie osob se špatně padnoucím oděvem
- Vzorky rozpracovaných oděvů, hotové oděvy (kalhoty, sako, plášť), krejčovská loutka na zkoušení oděvu (pánská a dámská)
- Normy kvality a ISO normy v platném znění

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Moděva, o. d., Konice

VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha